

17.08.2017

Asia/3

§ 35

HKL:n talousarvioehdotus 2018 ja taloussuunnitelmaehdotus 2018-2020

HEL 2017-003534 T 02 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä liikenneliikelaitoksen vuoden 2018 talousarvioesityksen ja vuosien 2018-2020 taloussuunnitelmaesityksen sekä lähettää ne edelleen kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Liitteet

1 HKL_Talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys_2018-2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

Yleistä

Johtokunnan jäsenille jaetaan esityslistan liitteenä HKL:n talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys vuosiksi 2018 - 2020. Suunnitelma sisältää tavoitteet, toimintasuunnitelman, tulos- ja rahoituslaskelmat sekä investointi- ja henkilöstösuunnitelman. Investointisuunnitelma on tehty vuosille 2018 - 2027.

HKL uusi tavoiteohjelma 2016 - 2024 hyväksyttiin HKL:n johtokunnassa keväällä 2016. Talousarviossa asetetut tavoitteet pohjautuvat uuden tavoiteohjelman tavoitteisiin.

Talousarvioesitys on toimitettu ennakkoon HKL:n henkilöstö- ja työsuojelutoimikunnan henkilöstöryhmien edustajille.

Suoritemuutokset 2018-2020

Länsimetron liikenne käynnistyy syksyllä 2017. HKL tulee vastaamaan toisaalta länsimetron liikennöinnistä ja toisaalta länsimetron liittyvän joukkoliikenneinfrastruktuurin, radan, asemien ja järjestelmien ylläpidosta.

Raitioliikenteen kehittämissuunnitelman toteuttaminen lisää raitioliikenteen ajokilometrejä yhteensä noin 8 %:lla vuodesta 2017 vuoteen 2020.

Talousarvion sitovat tavoitteet 2018

Talousarviossa on esitetty HKL:n sitovat toiminnalliset tavoitteet:

- Tilikauden tulos vähintään nolla.
- Liikennöintikustannukset per paikka-km laskevat (positiivinen tuottavuuskehitys).
- Liikennöinnin luotettavuus raitio- ja metroliikenteessä säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (Raitio 2016: 99,84 %; Metro 2016: 99,84 %).
- Raitio- ja metroliikenteen asiakastyytyväisyys säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (Raitio 2016: 4,04; Metro 2016: 4,19).
- Matkustajien kokema järjestys ja turvallisuus säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (Raitio 2016: 4,22; Metro 2016: 4,18).

Talousarvion muut toiminnalliset tavoitteet

Talousarviossa on esitetty HKL:n henkilöstötavoitteet:

- Henkilöstötyytyväisyyskyselyssä mitattu johtamisen ja esimiestyön arvosana paranee.
- Vakavista työtapaturmista johtuvien sairauspoissaolopäivien määrä laskee 25 %.

Talousarviossa on esitetty HKL:n kehittämistavoitteet:

- Seuraavien strategisten kehitysohjelmien toteutuminen suunnitelman mukaisesti:
 - Operatiivisen tehokkuuden kehitysohjelma
 - Omaisuuden hallinnan kehitysohjelma
 - Turvallisuuden kehitysohjelma
 - Henkilöstöohjelma
- Raide-Jokerin toteutus etenee suunnitelman mukaisesti.

- Kruunusiltojen valmistelu etenee suunnitelman mukaisesti.
- Varikkostrategian valmistelu ja toteutuksen suunnittelu etenee suunnitelman mukaisesti.

Käyttötalous 2018

HKL:n liikevaihto nousee 12,4 % vuoden 2017 tasosta, mikä johtuu pitkälti länsimetron liikenteen alkamisesta syksyllä 2017. Länsimetron operointi nostaa liikennöintikorvaustuloja sekä länsimetron infra nostaa infrakorvausta HSL:ltä sekä suoraa tukea kaupungilta. Vastaavasti länsimetro näkyy tuloslaskelman eri menoerissä.

HKL:n liikevaihto on 221,1 (2017: 196,7) milj. euroa vuonna 2018. Liikevaihto muodostuu seuraavista eristä:

- HSL:ltä laskutettavista liikennöintikorvauksista raitiliikenteestä 56,3 (2017: 53,0) milj. euroa, metroliikenteestä 42,4 (2017: 37,3) milj. euroa ja Suomen-linnan lauttaliikenteessä 3,6 (2017: 3,6) milj. euroa eli yhteensä 102,3 (2017: 94,0) milj. euroa.
- HSL:ltä laskutettavasta infrakorvauksesta 85,4 (2017: 74,9) milj. euroa. Infrakorvaus sisältää metro-, raitio-, juna-, bussi- ja lauttaliikenteen liikenteen infraomaisuuden pääomakuluja sekä ylläpito- ja hallintokuluja. Länsimetron infrakorvaus 17,3 (2017: 6,6) milj. euroa nostaa metron infrakorvauksia.
- Helsingin kaupungilta saatavasta tuesta 21,1 (2017: 19,7) milj. euroa. Tuella korvataan sellaiset infran kaltaiset menoerät, joita HKL ei voi laskuttaa HSL:ltä HSL:n perussopimuksen mukaan. Länsimetron pääomakulut nostavat kaupungin tukea vuonna 2018.
- Muista myyntituotoista 12,2 (2017: 8,2) milj. euroa, joka sisältää raitiliikenteen tilausajotuottoja. HKL:n laskutus länsimetron ylläpidosta LM Oy:ltä nostaa tuloja vuonna 2018.

Valmistusta omaan käyttöön on 6,5 (2017: 6,0) milj. euroa, joka sisältää ratojen rakentamiseen ja kunnossapitoon liittyviä töitä sekä vanhojen raitiovaunujen peruskorjauksia.

Liiketoiminnan muut tuotot, 16,8 (2017: 15,3) milj. euroa, koostuvat pääosin vuokra- ja mainostuloista. Vuonna 2018 tuloissa on mukana 1,5 milj. euroa pysäkkimainostuloja.

Aineita ja tarvikkeita on budjetoitu 21,3 (2017: 17,7) milj. euroa. Suurin erä on sähkömaksut 11,8 (2017: 9,9) milj. euroa. Sähkömenoissa on mukana länsimetron liikennöinnin ja asemien sähkömenot koko vuoden osalta 2018.

Ulkopuolisten palvelujen ostoihin on budjetoitu 44,4 (2017: 41,5) milj. euroa. Suurimmat yksittäiset menoerät ovat vartiointi 7,4 (2017: 5,8)

milj. euroa, asiantuntijapalvelut 5,2 (2017: 5,8) milj. euroa, Suomenlinnan lauttaliikenteen korvaus 4,1 (2017: 4,1) milj. euroa, liikennevälineiden korjaukset ja huollot 3,3 (2017: 4,2) milj. euroa, ratojen korjaukset ja huollot 3,1 (2017: 3,0) milj. euroa ja rakennusten siivoukset 2,6 (2017: 2,2) milj. euroa.

Palkkojen ja palkkioiden arvioidaan olevan 52,1 (2017: 49,3) milj. euroa. Henkilösivukulut ovat yhteensä 14,7 (2017: 15,0) milj. euroa. HKL:n keskimääräinen henkilömäärä on 1 287 henkilöä vuonna 2018. Henkilömäärä nousee 46 henkilöllä vuodesta 2017. Uusia raitio- ja metrovaununkuljettajia on keskimäärin 35 henkilöä enemmän vuonna 2018.

Talousarviovuonna poistot ovat 50,0 (2017: 48,6) milj. euroa. Poistotasa nostaa uusien metro- ja raitiovaunujen poistot sekä metroasemien ja raitioratojen peruskorjaukset.

Liiketoiminnan muut kulut ovat 25,8 (2017: 19,1) milj. euroa. Liiketoiminnan muissa kuluissa suurin erä on vuokrat ja vastikkeet. HKL:n Länsimetro Oy:lle maksamat hoito- ja rahoitusvastikkeet nostavat vastikemenoja 7,0 milj. eurolla vuodesta 2017.

Liikelylijäämä on 36,0 (2017: 26,7) milj. euroa. Liikelylijäämä parantaa se, että korkokulut nousevat 8,9 milj. eurolla vuodesta 2017. Korkokulut korvataan liikevaihtoon kuuluvilla liikennöinti- ja infrakorvauksilla sekä kaupungin tuella, mutta korkokulut tulevat tuloslaskelmakaavassa liikelylijäämän jälkeen.

Lainojen korkokulut ovat 7,8 (2017: 4,5) milj. euroa vuonna 2017. HKL maksama tuottotavoite pääomalle A on 9 % eli 8,4 milj. euroa vuodessa. Lisäksi HKL palauttaa Helsingin kaupungille HSL:ltä laskutetut infraomaisuuden korkotuotot 20,0 (2017: 14,4) milj. euroa. Vastaavat korkotuotot ovat tulona HSL:ltä HKL:n liikevaihdossa.

Investointivarausten lisäyksiä on budjetoitu 2,6 milj. euroa ja poistoeurojen vähennyksiä 2,8 milj. euroa.

Käyttötalous 2019-2020

Taloussuunnitelmavuodet 2019-2020 on suunniteltu vuoden 2018 rahnarvoon.

Vuosina 2019-2020 aine-, palvelu- ja henkilöstömenot pienenevät vuosittain HKL:n tuottavuustavoitteiden mukaisesti. Tuottavuustavoitteet tarkentuvat vuosien 2017-2018 aikana, kun HKL:n operatiivisen tehokkuuden kehittämisohjelman tavoitteet ja konkreettiset toimenpiteet tarkentuvat.

Vuosina 2019-2020 HKL:n poisto- ja korkomenot kasvavat HKL:n suurien investointien seurauksena. Myös Länsimetro Oy:lle maksettavat rahoitusvastikkeet nousevat vuosittain.

Vuosien 2019 ja 2020 menojen noususta liikennöintimenojen osuus tullaan kattamaan HSL:n liikennöintikorvaustuloilla. Infrakulujen noususta ylläpitokulujen osuus kokonaisuudessaan sekä pääomakuluista puolet tullaan kattamaan HSL:n infrakorvauksella. Toinen puoli infran pääomakuluista katetaan kaupungin suoralla tuella.

Investointisuunnitelma 2018-2027

Liikennelaitoksen investointisuunnitelma kattaa vuodet 2018-2027. Investointien yhteissumma on 1 300,0 milj. euroa.

Vuosien 2018-2027 suurin yksittäinen investointihanke on Raide-Jokeri, johon on varattu suunnitelmakaudelle 263,3 milj. euroa. Raide-Jokeria varten hankittavaan uuteen raitiovaunukalustoon on varattu 90,8 milj. euroa sekä Raide-Jokerin rataa ja varikkoon yhteensä 172,5 milj. euroa; ratavaraus sisältää vain Helsingin kaupungin osuuden.

Kruunusillat -hankkeeseen on varattu suunnitelmakaudelle 235,5 milj. euroa, johon sisältyvät uudet raitiovaunut 56,4 milj. euroa ja uusi varikko 22,0 milj. euroa sekä raitiorata- ja siltainvestoinnit 157,1 milj. euroa.

HKL on valmistellut varikkostrategiaa, joka on menossa päätöksentekoon vuoden 2017 aikana. Investointisuunnitelmassa on varauduttu uuden raitiovaunuarikon rakentamiseen Ruskeasuolle sekä Koskelan raitiovarikon uudistamiseen yhteensä 144,5 milj. euroa vuosille 2018-2023.

Vuoden 2018 suurin yksittäinen investointihanke on 2000-luvun alussa hankittujen variotram-raitiovaunujen korvaavat raitiovaunut 26,3 milj. euroa. Muita suuria investointikohteita vuonna 2018 ovat tällä hetkellä käynnissä olevan raitiovaunuhankinnan maksut 16,1 milj. euroa, vanhojen metrovaunujen peruskorjaukset 10,9 milj. euroa ja metron kulunvalvonnan uusiminen 7,2 milj. euroa.

Rahoitus 2018-2020

HKL nostaa uutta lainaa 593,0 milj. euroa vuosina 2018-2020. Omavaraisuusaste on 41,9 % vuonna 2018, 38,4 % vuonna 2019 ja 34,9 % vuonna 2020.

Vaikutus kaupungin talouteen 2017-2020

HKL:n vaikutus kaupungin talousarvioon tulee kolmen erän kautta: peruspääoman tuotto, HSL:n infrakoron palautus ja kaupungin suora tuki

17.08.2017

HKL:lle. HKL:n nettovaikutus kaupungin talouteen on 7,4 milj. euroa vuonna 2018, 4,0 milj. euroa vuonna 2019 ja -3,4 milj. euroa vuonna 2020.

Kaupunki maksaa HKL:lle suoraa tukea 21,1 milj. euroa vuonna 2018, 25,1 milj. euroa vuonna 2019 ja 32,7 milj. euroa vuonna 2020.

HKL tarvitsee kaupungin suoraa tukea, koska HKL:llä on inframenoja, joita HKL ei voi laskuttaa HSL:ltä tai muilta tahoilta. HSL:n ja kaupunkien välisessä infrasopimuksessa on määritelty, että infran pääomakuluista kaupungit voivat laskuttaa puolet HSL:ltä. Toinen puolisko infran pääomakuluista jää suoraan kaupunkien maksettavaksi; Helsingin osalta HKL laskuttaa infraomaisuuden poistoista 50 % kaupungilta ja infraomaisuuden hankintaan kohdistetut todelliset korkokulut 100 %:sti, koska HKL palauttaa HSL:ltä laskutettavan laskennallisen infrakoron täysimääräisesti kaupungille. Lisäksi HSL:n infrasopimuksessa on rajattu pois tiettyjä infratoimintoja kuten liityntäpysäköinti ja polkupyöräinfra. Kaupungin tukeen sisältyy myös Suomenlinnan tavaraliikennekorvaus, johon HKL ei saa erillistä korvausta muualta.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Liitteet

1 HKL_Talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys_2018-2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano